Európska rada

V Bruseli 19. marca 2026
(OR. en)

EUCO 1/26

CO EUR 1
CONCL 1

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Zasadnutie Európskej rady (19. marca 2026) – závery

Delegáciám zasielame závery, ktoré prijala Európska rada na uvedenom zasadnutí.

V nadväznosti na ničivé extrémne prejavy počasia v Portugalsku vyjadruje Európska rada hlbokú sústrasť obyvateľstvu Portugalska a solidaritu s ním.

* *

Európska rada a generálny tajomník OSN António Guterres si vymenili názory na geopolitickú situáciu a multilateralizmus.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Európska rada si vymenila názory s prezidentom Ukrajiny Volodymyrom Zelenským.

2. Európska rada rokovala o najnovšom vývoji, pokiaľ ide o Ukrajinu. Znenie uvedené v dokumente EUCO 2/26 dôrazne podporilo 25 hláv štátov alebo predsedov vlád.

3. Európska rada sa k tejto otázke vráti na svojom ďalšom zasadnutí.

II. BLÍZKY VÝCHOD

Irán

4. Udalosti v Iráne a širšom regióne ohrozujú regionálnu a globálnu bezpečnosť. Európska rada vyzýva, aby všetky strany zmierňovali napätie, zachovávali maximálnu zdržanlivosť, ochraňovali civilné obyvateľstvo a civilnú infraštruktúru a plne dodržiavali medzinárodné právo vrátane zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného humanitárneho práva. V tejto súvislosti vyzýva na moratórium na útoky na energetické a vodohospodárske zariadenia. Európska rada vyjadruje hlboké poľutovanie nad stratami na životoch civilistov a pozorne monitoruje ďalekosiahly vplyv nepriateľských akcií, a to aj na hospodársku stabilitu.

5. Európska rada dôrazne odsudzuje nerozlišujúce vojenské útoky Iránu na krajiny v tomto regióne a vyjadruje solidaritu s postihnutými krajinami. Vyzýva Irán a jeho zástupných aktérov, aby tieto útoky okamžite zastavili a rešpektovali zvrchovanosť a územnú celistvosť krajín v regióne v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) č. 2817, ktorá by sa mala v plnej miere vykonávať. Európska rada zdôrazňuje význam koordinovaného úsilia zameraného na pomoc partnerom pri posilňovaní spôsobilostí v oblasti protidronovej a protivzdušnej obrany. V tejto súvislosti víta, že Ukrajina je pripravená poskytovať krajinám Perzského zálivu podporu a odborné znalosti a skúsenosti v oblasti protivzdušnej obrany a protidronových systémov.

6. Európska únia dôrazne a jednoznačne podporuje členské štáty nachádzajúce sa v blízkosti tohto regiónu. Víta podporu, ktorú v tejto súvislosti poskytujú členské štáty, najmä prostredníctvom nasadenia vojenských prostriedkov vo východnom Stredozemí a na podporu Cypru. Európska rada oceňuje zámer Cypru začať so Spojeným kráľovstvom rokovania o základniach Spojeného kráľovstva na Cypre a v prípade potreby je pripravená poskytnúť mu pomoc.

7. Európska rada pripomína, že je potrebné chrániť vzdušný priestor v tomto regióne, zaistiť námornú bezpečnosť a rešpektovať slobodu plavby, a odsudzuje všetky činy, ktoré plavbu ohrozujú alebo bránia plavidlám vplávať do Hormuzského prielivu a vyplávať z neho.

8. Európska rada zdôrazňuje úlohu námorných obranných operácií EÚ EUNAVFOR ASPIDES a EUNAVFOR ATALANTA a vyzýva na ich posilnenie o ďalšie prostriedky v súlade s ich príslušnými mandátmi.

9. Európska rada tiež víta, že členské štáty oznámili, že zvýšia úsilie, a to aj prostredníctvom posilnenej koordinácie s partnermi v tomto regióne, s cieľom zabezpečiť po splnení podmienok slobodu plavby v Hormuzskom prielive.

10. Európska únia bude naďalej chrániť svoju bezpečnosť a záujmy a spolupracovať s regionálnymi a globálnymi partnermi v boji proti dôsledkom prebiehajúcich nepriateľských akcií. Európska únia a jej členské štáty podnikajú všetky potrebné kroky na zaistenie bezpečnosti občanov EÚ v tomto regióne, a to aj vytvorením podmienok na ich bezpečný odchod.

11. Európska rada vyzýva Komisiu, aby Rade naďalej podávala správy o vplyve, ktorý aktuálny vývoj môže mať na EÚ z hľadiska energetickej bezpečnosti a cien energie, dodávateľských reťazcov, migrácie a vnútornej bezpečnosti, a aby v prípade potreby navrhla opatrenia. Vyzýva tiež na koordináciu na úrovni EÚ, a to aj pokiaľ ide o možný vplyv na vnútornú bezpečnosť.

12. Hoci sa tento konflikt nepremietol do okamžitých migračných tokov do Európskej únie, Európska rada zdôrazňuje, že je dôležité zachovať vysokú úroveň ostražitosti a zabezpečiť potrebnú úroveň pripravenosti na základe nástrojov a politík, ktoré EÚ vyvinula v posledných rokoch. Na základe skúseností získaných z migračnej krízy v roku 2015 a s cieľom zabrániť podobnej situácii je EÚ pripravená v plnej miere mobilizovať svoje diplomatické, právne, operačné a finančné nástroje na predchádzanie nekontrolovaným migračným pohybom do EÚ a zachovanie bezpečnosti v Európe. Naďalej sa bude posilňovať bezpečnosť a kontrola vonkajších hraníc Európskej únie. Európska rada zdôrazňuje význam spolupráce s partnermi v tomto regióne s cieľom zabezpečiť, aby sa im poskytla potrebná pomoc a podpora.

13. Európska únia bude i naďalej spolupracovať s partnermi v tomto regióne s cieľom prispieť k zmierneniu napätia a regionálnej stabilite. Je pripravená prispieť ku všetkému diplomatickému úsiliu o zníženie napätia a dosiahnutie trvalého riešenia s cieľom ukončiť nepriateľské akcie, zabrániť Iránu nadobudnúť jadrové zbrane a zastaviť jeho destabilizačné činnosti vrátane jeho programu balistických rakiet.

14. Európska rada opätovne zdôrazňuje, že Irán nesmie mať nikdy možnosť nadobudnúť jadrovú zbraň a že musí dodržiavať svoje právne záväzné povinnosti v rámci jadrových bezpečnostných záruk podľa Zmluvy o nešírení jadrových zbraní. Európska rada naliehavo vyzýva Irán, aby v plnej miere obnovil spoluprácu s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu.

15. Európska rada vyzýva iránsky režim, aby zastavil násilie a represie voči vlastnému ľudu. Vyzýva na dodržiavanie všeobecných ľudských práv a základných slobôd iránskeho ľudu vrátane práva rozhodovať o vlastnej budúcnosti.

Pásmo Gazy/Predjordánsko

16. Európska rada prerokovala zhoršujúcu sa situáciu v Pásme Gazy a Predjordánsku vrátane východného Jeruzalema, ktorá vyvoláva vážne obavy. Opätovne potvrdzuje, že Európska únia sa zasadzuje za dodržiavanie medzinárodného práva a za komplexný, spravodlivý a trvalý mier založený v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN na dvojštátnom riešení, v rámci ktorého by dva demokratické štáty Izrael a Palestína žili vedľa seba v mieri v rámci bezpečných a uznaných hraníc.

17. Európska rada znova vyzýva všetky strany, aby v plnej miere vykonávali prímerie a všetky ostatné ustanovenia rezolúcie BR OSN č. 2803, a to v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a medzinárodnými politickými a právnymi zásadami. V tejto súvislosti vyzýva na trvalé odzbrojenie Hamasu a iných neštátnych ozbrojených skupín, úplné stiahnutie izraelských síl z Pásma Gazy a nasadenie dočasných medzinárodných stabilizačných síl, ako sa uvádza v komplexnom pláne na ukončenie konfliktu v Gaze.

18. Európska únia je pripravená pracovať na vykonávaní komplexného plánu na ukončenie konfliktu v Pásme Gazy v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2803. Pokiaľ ide o pomocnú hraničnú misiu Európskej únie na hraničnom priechode v Rafahu (EU BAM Rafah), Európska rada vyzýva všetky strany, aby znova otvorili hraničný priechod v Rafahu, uľahčili kontroly a zvýšili počet prekročení hraníc. Vyzýva tiež, aby sa urýchlili prípravy na posilnenie policajnej misie Európskej únie na palestínskych územiach (EUPOL COPPS).

19. Európska rada vyjadruje poľutovanie nad pokračujúcou katastrofálnou humanitárnou situáciou v Pásme Gazy a vyzýva Izrael, aby umožnil okamžitý neobmedzený prístup humanitárnej pomoci vo veľkom rozsahu do celého Pásma Gazy a jej neprerušovanú distribúciu na celom jeho území, a to aj prostredníctvom cyperského námorného koridoru s cieľom doplniť pozemné trasy, a umožnil OSN a jej agentúram, ako aj humanitárnym organizáciám pracovať nezávisle a nestranne s cieľom zachraňovať životy a znižovať utrpenie. Vyzýva Izrael, aby zmenil svoje rozhodnutie týkajúce sa zákona o registrácii mimovládnych organizácií, opätovne otvoril hraničné priechody v Pásme Gazy a v plnej miere dodržiaval svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva. Európska rada pripomína, že je potrebné zabezpečiť nepretržitú ochranu civilného obyvateľstva.

20. Európska únia bude spolupracovať s medzinárodnými a regionálnymi zainteresovanými stranami s cieľom prispieť k obnove a opätovnému rozvoju Pásma Gazy v súlade s medzinárodným právom. Bude tiež naďalej podporovať Palestínsku samosprávu, a to aj v súvislosti s jej prebiehajúcim programom reforiem, aby mohla bezpečne a účinne prevziať kontrolu nad Pásmom Gazy. Európska rada vyzýva Izrael, aby urýchlene uvoľnil zadržiavané colné a daňové príjmy a rozšíril korešpondenčné bankové služby medzi izraelskými a palestínskymi bankami, keďže obe opatrenia sú potrebné na zabezpečenie riadneho fungovania Palestínskej samosprávy a na poskytovanie základných služieb obyvateľstvu.

21. Európska rada dôrazne odsudzuje jednostranné kroky Izraela zamerané na rozšírenie jeho prítomnosti v Predjordánsku vrátane východného Jeruzalema, ktoré Medzinárodný súdny dvor vo svojom poradnom stanovisku z 19. júla 2024 vyhlásil za nezákonné, a naliehavo vyzýva izraelskú vládu, aby tieto rozhodnutia zmenila, dodržiavala svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva a chránila palestínske obyvateľstvo na okupovaných územiach. Európska rada opätovne vyzýva na zachovanie a rešpektovanie *statusu quo*, pokiaľ ide o posvätné miesta Jeruzalema.

22. Európska rada dôrazne odsudzuje pokračujúce a narastajúce násilnosti osadníkov voči palestínskym civilistom vrátane násilia voči kresťanským komunitám a opätovne vyzýva Radu, aby pokročila v práci na ďalších reštriktívnych opatreniach proti extrémistickým osadníkom a subjektom a organizáciám, ktoré ich podporujú.

Libanon

23. Európsku radu hlboko znepokojuje nárast nepriateľských akcií v Libanone a ich závažný vplyv na civilné obyvateľstvo vrátane rozsiahleho vysídľovania, utrpenia a strát na životoch. Vyzýva na zmiernenie napätia, ochranu civilného obyvateľstva a civilnej infraštruktúry, ako aj dodržiavanie medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva. Európska únia bude naďalej stáť pri Libanone, jeho orgánoch a jeho ľude a využije svoje rezervy na núdzové situácie s cieľom pomôcť postihnutému civilnému obyvateľstvu. Bude i naďalej podporovať libanonskú štátnu zvrchovanosť a územnú celistvosť a úsilie, ktoré sa vynakladá na budovanie štátu.

24. Európska rada dôrazne odsudzuje rozhodnutie Hizballáhu zaútočiť v rámci podpory Iránu na Izrael a naliehavo ho vyzýva, aby útoky okamžite zastavil. Víta rozhodnutie libanonských orgánov zakázať vojenské aktivity Hizballáhu. Európska únia podporuje úsilie libanonských orgánov o posilnenie libanonských ozbrojených síl s cieľom získať kontrolu nad celým libanonským územím.

25. Európska rada opätovne vyzýva všetky strany, aby rešpektovali a plnili podmienky dohody o prímerí z 27. novembra 2024 a aby v plnej miere vykonávali rezolúciu BR OSN č. 1701. Európska rada vyzýva Izrael, aby sa zdržal ďalšej eskalácie prostredníctvom leteckých alebo pozemných operácií a rešpektoval zvrchovanosť a územnú celistvosť Libanonu. Vyzýva všetky strany, aby zabezpečili ochranu civilného obyvateľstva a civilnej infraštruktúry a zdržali sa krokov vedúcich k ďalšiemu vysídľovaniu.

26. Európska rada opätovne potvrdzuje, že neochvejne podporuje dočasné ozbrojené sily Organizácie Spojených národov v Libanone (UNIFIL), ktoré zohrávajú zásadnú stabilizačnú úlohu. Európska rada odsudzuje neprijateľné útoky namierené proti personálu UNIFIL-u a vyzýva na ich dôkladné vyšetrenie. Takéto útoky na príslušníkov mierových síl OSN predstavujú závažné porušenie medzinárodného práva, sú absolútne neprijateľné a musia okamžite prestať.

III. KONKURENCIESCHOPNOSŤ A JEDNOTNÝ TRH

Jedna Európa, jeden trh

27. V súčasnom globálnom kontexte si dosiahnutie cieľa Európskej únie, ktorým je „vysoko konkurencieschopné sociálne trhové hospodárstvo“, vyžaduje obnovené odhodlanie posilniť konkurencieschopnosť Únie, zvýšiť jej odolnosť a posilniť jej strategickú autonómiu a hospodársku bezpečnosť a zároveň uchovať prosperitu a sociálny model Európy.

28. Európska rada sa preto rozhodla spustiť program „Jedna Európa, jeden trh“, ktorý sa má podľa možnosti realizovať v roku 2026 a najneskôr do konca roka 2027.

29. Európska rada vyzýva Európsky parlament, Radu a Komisiu, aby tento program urýchlene realizovali, a to aj vzhľadom na nedávny list predsedníčky Komisie, a bude pravidelne preskúmavať pokrok vo všetkých oblastiach a v prípade potreby v poskytovať ďalšie strategické usmernenia.

Jednotný trh

30. Európska rada zdôrazňuje, že naliehavou spoločnou zodpovednosťou všetkých členských štátov a inštitúcií EÚ je ďalšie prehĺbenie a integrácia jednotného trhu vo všetkých jeho štyroch slobodách a jeho zjednodušenie pre ľudí a podniky. Spoločnosti všetkých veľkostí by v záujme dosiahnutia svojho plného potenciálu mali mať možnosť bezproblémovo pôsobiť na celom jednotnom trhu a rozširovať sa. Zjednodušenie prináša už samotný prístup „jedného trhu“ s harmonizovanými pravidlami platnými v celej EÚ, ktorými sa nahrádza 27 súborov vnútroštátnych pravidiel, a rovnaký účinok má aj dobre fungujúce uplatňovanie zásady vzájomného uznávania. Týmto prístupom sa posilní integrita jednotného trhu a zároveň sa zabezpečia rovnaké podmienky na vnútornej aj celosvetovej úrovni, zlepší sa prepojenosť a zvýši sa životná úroveň občanov.

31. Na tento účel vyzýva Európska rada členské štáty a inštitúcie EÚ, aby predchádzali prekážkam štyroch slobôd, najmä tým, na ktoré Komisia poukázala vo svojej stratégii jednotného trhu z mája 2025, a odstránili ich s cieľom dosiahnuť konkrétny a hmatateľný pokrok najneskôr do marca 2027.

32. Európska rada vyzýva, aby sa ako vysoká priorita riešili najmä tieto opatrenia:

    a) 28. režim práva obchodných spoločností s cieľom pomôcť európskym spoločnostiam, najmä inovačným spoločnostiam, MSP a startupom, pôsobiť a rozširovať sa na celom jednotnom trhu, a to na jednoduchom a štandardne digitálnom základe. Spoluzákonodarcovia by sa mali na základe návrhu Komisie z 18. marca 2026 na tomto harmonizovanom režime, ktorý by mal byť pre spoločnosti voliteľný, dohodnúť do konca roka 2026;

    b) jednoduchý, jednotný a dobrovoľný systém elektronického vyhlásenia pre cezhraničné poskytovanie služieb s cieľom znížiť administratívne zaťaženie pri dočasnom vysielaní pracovníkov do iných členských štátov a zabezpečiť práva týchto pracovníkov, na ktorom by sa spoluzákonodarcovia mali dohodnúť do júna 2026;

c) posilnenie voľného pohybu pracovníkov zlepšením vzájomného uznávania odborných kvalifikácií a posilnením cezhraničnej prenosnosti kvalifikácií a zručností, a to aj prostredníctvom digitalizácie a interoperability, na základe návrhu Komisie, ktorý sa má predložiť do jesene 2026;

d) uplatňovanie zásady „jedenkrát a dosť“, a to aj prostredníctvom európskej podnikovej peňaženky, ktorej cieľom je s využitím existujúcich riešení digitalizovať obchodné interakcie a zjednodušiť administratívne postupy v celej EÚ a na ktorej sa spoluzákonodarcovia majú dohodnúť do konca roka 2026;

e) posilnenie ochrany spotrebiteľa a presadzovanie noriem EÚ posilnením záruk týkajúcich sa uvádzania výrobkov na trh, najmä pokiaľ ide o dohľad nad nevyhovujúcimi výrobkami z tretích krajín, a to na základe návrhu Komisie, ktorý sa má predložiť do konca roka 2026;

f) uľahčenie voľného pohybu tovaru tým, že sa na základe návrhu Komisie, ktorý sa má predložiť do konca roka 2026, budú riešiť fragmentované požiadavky na označovanie a balenie výrobkov, a to aj prostredníctvom digitálnych riešení. Tým by sa mal riešiť aj negatívny vplyv územných obmedzení dodávok, ktorými sa jednotný trh fragmentuje.

33. Európska rada vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zlepšili podmienky pre podniky v celej Únii s cieľom dosiahnuť rozsah, ktorý je nevyhnutný na investovanie, inovácie a konkurencieschopnosť na celosvetovej úrovni. To zahŕňa aj prebiehajúcu revíziu usmernení týkajúcich sa fúzií, ktorými by mala naďalej zabezpečovať účinná hospodárska súťaž.

34. Európska rada vyzýva Komisiu, aby zabezpečila včasné a dôsledné presadzovanie pravidiel jednotného trhu, čím sa zachová integrita jednotného trhu.

Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia

35. Európska rada vyzýva Komisiu, spoluzákonodarcov a členské štáty, aby naďalej ambiciózne zjednodušovali pravidlá a znižovali administratívne zaťaženie na úrovni EÚ a na vnútroštátnej a regionálnej úrovni s cieľom zabezpečiť regulačný rámec, ktorý je priaznivý pre inovácie aj MSP, a to aj uplatňovaním zásady „najskôr myslieť na malých“ a bez toho, aby sa oslabila predvídateľnosť, politické ciele EÚ, prísne normy alebo integrita jednotného trhu.

36. V tomto kontexte Európska rada:

a) naliehavo vyzýva spoluzákonodarcov, aby udržali tempo, pokiaľ ide o zjednodušovanie a znižovanie zaťaženia vyplývajúceho z existujúcich právnych predpisov, najmä tým, že do konca roka 2026 schváli všetky zostávajúce súhrnné balíky, a to vrátane ambiciózneho súhrnného balíka týkajúceho sa umelej inteligencie do júla 2026;

b) vyzýva Komisiu, aby predložila ďalší súhrnný balík opatrení a iné iniciatívy na zjednodušenie vrátane ďalšieho zrýchlenia a zefektívnenia postupov plánovania a povoľovania;

c) vyzýva Komisiu, aby vykonala hĺbkové regulačné preskúmanie *acquis* EÚ s cieľom odstrániť zastarané ustanovenia, prekrývanie, nezrovnalosti a nadbytočnosť, čo môže zahŕňať stiahnutie legislatívnych návrhov;

d) vyzýva Komisiu, aby:

i) zabezpečila, aby boli nové iniciatívy EÚ v súlade so zásadami jednoduchosti už v štádiu návrhu a lepšej právnej regulácie, aby ich dopĺňali vysokokvalitné posúdenia vplyvu a prispievali k cieľom Únie v oblasti konkurencieschopnosti vrátane lepšieho fungovania jednotného trhu a aby znižovali regulačné a administratívne náklady a náklady spojené s dodržiavaním predpisov a predchádzali zaťaženiu;

ii) uprednostňovala nariadenia pred smernicami;

iii) obmedzila používanie delegovaných a vykonávacích aktov, ktoré by sa mali zamerať na technické prvky;

e) vyzýva Európsky parlament a Radu, aby sa počas celého legislatívneho postupu vyhýbali zavádzaniu dodatočného administratívneho zaťaženia do právnych aktov EÚ;

f) vyzýva členské štáty, aby sa pri transponovaní a vykonávaní pravidiel EÚ vyhýbali tzv. gold-platingu a neprimeraným vnútroštátnym požiadavkám.

37. Európska rada víta záväzok predsedníčky Európskej komisie každoročne podávať Európskej rade správu o pokroku dosiahnutom v oblasti zjednodušovania.

Cenovo dostupná energia a energetická únia do roku 2030

38. Nedávny prudký nárast cien dovážaných fosílnych palív svedčí o tom, že energetická transformácia zostáva najúčinnejšou stratégiou na dosiahnutie strategickej autonómie Európy, posilnenie odolnosti, štrukturálne zníženie cien energie a zabezpečenie čistej, bohatej a domácej energie potrebnej pre hospodárstvo budúcnosti. Rýchlejšie zavádzanie a integrácia obnoviteľných a nízkouhlíkových zdrojov energie a uskladňovanie energie sú nevyhnutné na zníženie závislosti od nestálych trhov s fosílnymi palivami a zvýšenie bezpečnosti dodávok.

39. Zároveň sú v krátkodobom horizonte potrebné cielené riešenia na zabezpečenie cenovo dostupnej energie, pričom sa zohľadní technologická neutralita a konkrétna situácia členských štátov, osobitné vystavenie určitých priemyselných odvetví riziku premiestnenia a potreba zlepšiť podmienky pre energeticky náročné inovačné odvetvia bez toho, aby sa narušila predvídateľnosť a rovnaké podmienky.

40. Keďže konflikt na Blízkom východe má bezprostredný vplyv na ceny energie pre európskych občanov a podniky, Európska rada zdôrazňuje potrebu koordinovanej reakcie.

41. Na tento účel Európska rada:

a) vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila súbor cielených dočasných opatrení na riešenie nedávneho prudkého nárastu cien dovážaných fosílnych palív vyplývajúceho z krízy na Blízkom východe;

b) vyzýva Komisiu, aby s ohľadom na nedávny list jej predsedníčky, a to aj pokiaľ ide o úmysel navýšiť trhovú stabilizačnú rezervu, urýchlene predložila cielené opatrenia – vo všetkých zložkách cien elektrickej energie – vedúce ku konkrétnym krokom na zníženie cien elektrickej energie a riešenie nadmernej volatility v krátkodobom horizonte vrátane energeticky náročných odvetví, pričom zohľadní odlišnú situáciu v jednotlivých členských štátoch. V tejto súvislosti sa Komisia takisto vyzýva, aby úzko spolupracovala s členskými štátmi pri navrhovaní vnútroštátnych dočasných a cielených opatrení na zmiernenie významných vplyvov, ktoré na náklady na výrobu elektriny majú palivá a súvisiace nákladové zložky, ako aj vplyvu všetkých ostatných nákladových zložiek, ako sa uvádza v uvedenom liste, pri súčasnom zachovaní dlhodobých investičných signálov a podpore urýchlenia výroby energie z obnoviteľných a nízkouhlíkových zdrojov a zabezpečení rovnakých podmienok na vnútornom trhu;

c) vyzýva Komisiu, aby najneskôr do júla 2026 predložila preskúmanie systému obchodovania s emisiami (ETS) s cieľom znížiť volatilitu ceny uhlíka a zmierniť jej vplyv na ceny elektriny vrátane súvisiacich nákladov v rámci dodávateľského reťazca a na odkláňanie činností a zároveň zachovať zásadnú úlohu ETS pri klimatickej a energetickej transformácii prostredníctvom trhového cenového signálu pre emisie uhlíka, ktorým sa stimulujú investície a inovácie;

d) vyzýva spoluzákonodarcov, aby v roku 2026 dosiahli dohodu o ambicióznom balíku opatrení v oblasti sietí s cieľom rýchlo vybudovať potrebnú infraštruktúru, zabezpečiť jej ochranu a odolnosť a posilniť prepojenia na národnej a transeurópskej úrovni, a to aj zefektívnením a urýchlením postupov vydávania povolení, čím sa prispeje k integrovanému a spoľahlivejšiemu trhu s energiou a zároveň sa vymedzí flexibilný prístup k domácim poplatkom za preťaženie vyplývajúcim z vnútorných ponukových oblastí, v ktorom sa zohľadnia vnútroštátne okolnosti;

e) vyzýva členské štáty a Komisiu, aby urýchlili vykonávanie programu energetickej únie do roku 2030 s cieľom rýchlo umožniť zvýšenú a cenovo dostupnú elektrifikáciu.

Európska rada sa k uvedeným otázkam vráti v júni 2026, aby preskúmala dosiahnutý pokrok.

Podpora priemyselnej obnovy Európy, inovácií a znižovania závislosti

42. Európska rada zdôrazňuje, že na podporu rastu v Európe je nevyhnutné nasmerovať investície do technológií budúcnosti, urýchliť inovácie, dosiahnuť pokrok v oblasti digitálnych technológií a potrebnej infraštruktúry a zlepšiť podmienky pre udržateľnú a produktívnu priemyselnú základňu. Malo by sa to uskutočniť technologicky neutrálnym spôsobom a s prihliadnutím na potreby MSP. Zníženie strategických závislostí a posilnenie geopolitickej a obchodnej váhy Európy sa stalo predpokladom odolnosti, rastu a tvorby pracovných miest.

43. Na tento účel Európska rada:

a) vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi zmapovala závislosti v strategických odvetviach najneskôr do konca roka 2026;

b) zdôrazňuje, že je dôležité určiť cielenú a primeranú „európsku preferenciu“ v strategických odvetviach a technológiách, a v tejto súvislosti vyzýva spoluzákonodarcov, aby sa do konca roka 2026 dohodli na akte na urýchlenie rozvoja priemyslu na základe návrhu Komisie zo 4. marca 2026 v súlade s príslušnými medzinárodnými záväzkami EÚ. Európska rada vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti predložila ďalšie návrhy;

c) vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na ochranu kľúčových odvetví pred nekalou hospodárskou súťažou, a to aj prostredníctvom včasných opatrení Únie na ochranu obchodu, a aby proaktívne riešila problematiku hospodárskeho nátlaku;

d) vyzýva Komisiu a Radu, aby pokračovali v diverzifikácii obchodných a investičných väzieb, a to aj s cieľom zabezpečiť prístup k základným zdrojom, dodávateľským reťazcom, trhom a technológiám;

e) vyzýva Komisiu, aby predložila balík opatrení v oblasti technologickej suverenity.

Mobilizácia investícií

44. Európska rada pripomína, že základným predpokladom udržateľného rastu je skutočná únia úspor a investícií s plne integrovaným a efektívnym kapitálovým trhom, ktorý účinne smeruje úspory do produktívnych investícií v EÚ. Je to kľúčom k tomu, aby sa európskym podnikom, a to aj v strategických odvetviach, poskytol vlastný kapitál, ktorý potrebujú na inovácie a rast a na vytváranie kvalitných pracovných miest v EÚ.

45. Na tento účel Európska rada vyzýva:

a) spoluzákonodarcov, aby do konca roka 2026 ukončili rokovania o legislatívnych návrhoch o sekuritizácii, doplnkových dôchodkoch a balíku predpisov v oblasti integrácie trhu a dohľadu;

b) spoluzákonodarcov, aby do konca roka 2026 ukončili rokovania o legislatívnom návrhu o digitálnom eure;

c) Komisiu, aby navrhla cielené zmeny prudenciálneho rámca s cieľom posilniť schopnosť bankového sektora financovať európske hospodárstvo pri súčasnom zabezpečení finančnej stability a s cieľom v plnej miere zachovať rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni. V tejto súvislosti víta zámer Komisie predložiť do leta 2026 správu o konkurencieschopnosti bankového sektora;

d) Komisiu a spoluzákonodarcov, aby prehĺbili integráciu bankového trhu EÚ, a to pokrokom smerujúcim k dobudovaniu bankovej únie.

Európsky semester

46. Európska rada sa okrem toho zaoberala prioritami európskeho semestra 2026 a schvaľuje odporúčanie týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny. Európska rada sa venovala aj situácii v oblasti zamestnanosti a v sociálnej oblasti v Európskej únii.

IV. EURÓPSKA OBRANA A BEZPEČNOSŤ

47. Vzhľadom na ďalšie zhoršovanie geopolitickej situácie a na to, že útočná vojna Ruska proti Ukrajine zostáva pre Európsku úniu existenčnou výzvou, Európska rada opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie rozhodným spôsobom zvýšiť obrannú pripravenosť Európy do roku 2030, znížiť strategické závislosti a riešiť nedostatky v kritických spôsobilostiach prostredníctvom 360-stupňového prístupu.

48. Európska rada v tejto súvislosti vyzýva na urýchlenie úsilia o rýchle dosiahnutie obrannej pripravenosti. Európska rada:

a) zdôrazňuje, že je dôležité zintenzívniť prácu na prioritných oblastiach spôsobilostí identifikovaných na úrovni EÚ, a to v plnom súlade s NATO. Víta pokrok, ktorý sa dosiahol v oblasti spôsobilostí a v rámci ktorého boli vytvorené a fungujú všetky koalície pre spôsobilosti, a konštatuje, že členské štáty už pracujú na spoločnom vývoji a obstarávaní, pokiaľ ide o dronové a protidronové systémy. Európska rada berie na vedomie nepretržitý pokrok, ktorý sa dosahuje pri vykonávaní iniciatív zameraných na ochranu východného krídla Európy. Zdôrazňuje tiež dôležitosť spôsobilostí v oblasti včasného varovania, protivzdušnej obrany a presných zásahov v tyle nepriateľa, ako aj vesmírnych prostriedkov a služieb, ktoré slúžia na bezpečnostné a obranné účely. Európska rada vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že v najbližších mesiacoch bude možné spustiť konkrétne projekty, a to aj úplným využívaním nástroja SAFE a Programu pre európsky obranný priemysel (EDIP). Vyzýva Komisiu, Radu a členské štáty, aby urýchlene podnikli ďalšie kroky potrebné na vykonávanie oboch nástrojov;

b) vyzýva na zásadnú zmenu pri posilňovaní európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne, aby mohla dodávať vybavenie v potrebnom zvýšenom rozsahu a zrýchlenom tempe vrátane prioritného vybavenia na podporu Ukrajiny, a to aj vzhľadom na možný celosvetový nedostatok dodávok. Európska rada vyzýva členské štáty, aby v rámci koalícií pre spôsobilosti a s podporou Európskej obrannej agentúry a Komisie nabádali európsky obranný priemysel k zvýšeniu výroby na tento účel;

c) opätovne zdôrazňuje najmä význam riadneho fungovania a ďalšej integrácie európskeho obranného trhu v celej Únii vrátane vnútroúnijného cezhraničného prístupu k dodávateľským reťazcom v sektore obrany, najmä pre MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou. Prispeje to aj k posilneniu európskej konkurencieschopnosti. Európska rada vyzýva spoluzákonodarcov, aby urýchlene dokončili prácu na súhrnnom balíku opatrení v oblasti obrannej pripravenosti;

d) vyzýva Európsku obrannú agentúru, aby do júna 2026 dokončila prácu na prehĺbení podpory, ktorú poskytuje členským štátom v oblasti inovácií, rozvoja spôsobilostí, a to aj prostredníctvom harmonizácie požiadaviek a agregovania dopytu, a spoločného obstarávania;

e) víta pokračujúce úsilie Európskej investičnej banky o posilnenie európskeho obranného priemyslu, a to aj prilákaním súkromných investícií;

f) pripomína dôležitosť inovácií v oblasti obrany a potrebu poučiť sa zo skúseností Ukrajiny;

g) pripomína dôležitosť vojenskej mobility a vyzýva spoluzákonodarcov, aby pokračovali v práci na príslušnom návrhu.

49. Európska rada upozorňuje na situáciu na východnej hranici EÚ vzhľadom na hrozby, ktoré predstavuje Rusko a Bielorusko, ako aj riziká, ktorým čelia členské štáty najviac zasiahnuté situáciou v Iráne a na Blízkom východe. Opätovne zdôrazňuje, že obrana všetkých pozemných, vzdušných a námorných hraníc EÚ prispieva k bezpečnosti Európy ako celku.

50. Vzhľadom na pretrvávajúce hybridné kampane proti Európskej únii a jej členským štátom zo strany nepriateľských aktérov, najmä Ruska a Bieloruska, Európska rada očakáva pokračujúce úsilie o posilnenie odolnosti, zvýšenie pripravenosti, ochranu kritickej infraštruktúry a predchádzanie hybridným útokom, odrádzanie od nich a reakciu na ne s osobitným dôrazom na bezpečnosť dronov a ochranu proti dronom.

51. Európska rada vyzýva Radu, aby aktualizovala spoločné chápanie hrozieb a výziev, ktorým EÚ čelí, dohodnuté v Strategickom kompase v roku 2022, a to na základe komplexnej 360-stupňovej analýzy hrozieb na úrovni EÚ, ktorú pripraví vysoká predstaviteľka v úzkej spolupráci s členskými štátmi a na základe ich príspevkov.

52. Európska rada pripomína, že je dôležité spolupracovať s podobne zmýšľajúcimi partnermi, ktorí zdieľajú ciele EÚ v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

53. Týmto nie je dotknutý osobitý charakter bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov a zároveň sa zohľadňujú bezpečnostné a obranné záujmy všetkých členských štátov, a to v súlade so zmluvami.

V. MIGRÁCIA

54. Európska rada zhodnotila pokrok, ktorý sa dosiahol pri vykonávaní jej predchádzajúcich záverov, a to aj vzhľadom na nedávny list predsedníčky Komisie. Vyzýva, aby sa prioritne pokračovalo v intenzívnejšej práci vo všetkých oblastiach vrátane vonkajšieho rozmeru a komplexných partnerstiev, a to v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom.

VI. MULTILATERALIZMUS

55. Aj keď sú multilateralizmus a medzinárodné právo vystavené skúškam, Európska únia je pevne odhodlaná hájiť Chartu OSN a pravidlá a zásady, ktoré sú v nej zakotvené, najmä tie, ktoré sa týkajú zvrchovanosti a územnej celistvosti, politickej nezávislosti a sebaurčenia.

56. Európska rada opätovne potvrdzuje pevný záväzok Únie voči účinnému multilateralizmu a medzinárodnému poriadku založenému na pravidlách, ktorého jadrom je Organizácia Spojených národov, ako aj svoju podporu inštitúciám presadzujúcim medzinárodné právo, a to aj účinnou ochranou medzinárodných súdov a ich úradníkov pred akýmikoľvek hrozbami alebo sankciami. Európska únia bude i naďalej predvídateľným, spoľahlivým a dôveryhodným partnerom a opätovne potvrdzuje svoj záväzok spolupracovať so všetkými svojimi partnermi na zachovaní medzinárodného mieru a bezpečnosti, ako aj na podpore multilaterálnych riešení spoločných výziev. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné rešpektovať slobodu a bezpečnosť plavby v súlade s medzinárodným právom a Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve.

57. Európska únia bude spolupracovať so všetkými svojimi partnermi, ako aj s Organizáciou Spojených národov a jej agentúrami pri presadzovaní vnútorného reformného procesu – iniciatívy OSN80 – s cieľom zabezpečiť, aby Organizácia Spojených národov zostala účinnou, nákladovo efektívnou a pružnou organizáciou.

VII. ĎALŠIE BODY

Posilnenie odolnosti európskej demokracie

58. Európska rada pripomína význam posilnenia odolnosti európskej demokracie a právnej zodpovednosti online platforiem v boji proti šíreniu dezinformácií a nezákonného obsahu a zdôrazňuje zodpovednosť online platforiem za zmierňovanie systémových rizík spojených s ich používaním a potrebu chrániť integritu a zodpovednosť informačného priestoru. Vyzýva Komisiu, aby na tento účel v plnej miere využívala nástroje stanovené v akte o digitálnych službách. Európska rada vyzýva členské štáty a Komisiu, aby v spolupráci s vysokou predstaviteľkou zvýšili svoju odolnosť voči hybridným činnostiam, najmä zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu, ako aj pokusom o oslabenie demokracie, a to aj s prihliadnutím na zasahovanie zahraničných súkromných aktérov do demokratických volebných procesov v členských štátoch. Zdôrazňuje význam prehlbovania angažovanosti občanov, posilňovania demokratickej diskusie a ochrany slobodných a pluralitných médií a občianskej spoločnosti.

Ochrana detí na internete

59. Európska rada podčiarkuje dôležitosť ochrany maloletých v digitálnej sfére, a to najmä prostredníctvom:

    a) vykonávania aktu o digitálnych službách a jeho usmernení týkajúcich sa ochrany maloletých;

    b) podpory stanovenia veku digitálnej plnoletosti na účely prístupu k sociálnym médiám pri súčasnom zachovaní súkromia používateľov a rešpektovaní vnútroštátnych právomocí;

    c) označovania obsahu vytvoreného umelou inteligenciou a zákazu systémov umelej inteligencie, ktoré umožňujú vytváranie intímnych snímok bez súhlasu a vytváranie materiálu obsahujúceho sexuálne zneužívanie detí.

Východné regióny EÚ hraničiace s Ruskom, Bieloruskom a Ukrajinou

60. Európska rada berie na vedomie oznámenie Komisie o východných regiónoch EÚ hraničiacich s Ruskom, Bieloruskom a Ukrajinou s názvom Silné regióny pre bezpečnú Európu.

Rieka Dnester

61. Európska rada dôrazne odsudzuje útoky Ruska na ukrajinskú civilnú infraštruktúru, ktoré kontaminovali rieku Dnester, ktorá je hlavným zdrojom sladkej vody v Moldavskej republike. Európska únia je pripravená poskytnúť Moldavskej republike pomoc pri zmierňovaní vplyvov na životné prostredie, a to aj prostredníctvom mechanizmu EÚ v oblasti civilnej ochrany. Európska rada v tejto súvislosti víta okamžitú podporu, ktorú poskytujú členské štáty.